

Voorlichten over werken tijdens zomerweer

voorlichting ^[1]

Maatregel naar plaats in de Arbeidshygiënische Strategie: Wettelijke verplichting

Beschrijving van de maatregel

In Nederland heerst over het algemeen een gematigd klimaat waarin de werkende mens goed functioneert. Er zijn echter uitzonderingen met extreme weersomstandigheden, meestal beperkt tot enkele werkdagen per jaar. Juist in die uitzonderlijke omstandigheden moeten werknemers goed weten welke gevaren en risico's ze lopen en welke maatregelen van toepassing zijn om de gevaren te beperken. Om goed voorbereid te zijn is het belangrijk om in het voorjaar in bijvoorbeeld een werkoverleg aandacht te geven aan de gevaren van teveel zon en hitte, en in het najaar aan de gevaren van vorst en gladheid. Bij de verwachting van extreme weersomstandigheden is het wenselijk de belangrijkste informatie te herhalen bijvoorbeeld in een werkoverleg, VGM-overleg of toolbox meeting.

In algemene zin dienen medewerkers op de hoogte te zijn van:

- welke effecten diverse weersomstandigheden op het lichaam hebben
- welke effecten diverse weersomstandigheden op taken, handelingen en het gebruik van arbeidsmiddelen hebben
- welke gevaren en risico's dat met zich brengt
- met welke maatregelen de gevaren zijn weg te nemen of de risico's te beperken
- welke aandachtspunten van belang zijn bij het toepassen van deze maatregelen

Voorlichting en onderricht over het werken onder extreme weersomstandigheden wordt jaarlijks herhaald en in ieder geval als een ongebruikelijke situatie aanstaande is zoals een afgegeven weeralarm, zich een incident heeft voorgedaan of als de omstandigheden zijn gewijzigd.

Werknemers zijn wettelijk verplicht om aan de aangeboden voorlichting deel te nemen.

Wettelijke verboden bij weeralarm en ander extreem weer

Vanuit de plicht en verantwoordelijkheid van iedere organisatie moet de werkgever vaststellen hoe zij werkzaamheden tijdens extreme weersomstandigheden veilig uitvoert. Dit geldt in het bijzonder bij een weerwaarschuwing of afgegeven weeralarm. Het is belangrijk dat afspraken zijn gemaakt onder welke voorwaarden werkzaamheden op een andere wijze worden uitgevoerd of tijdelijk worden stilgelegd. Het is van het grootste belang dat de chauffeur zelf nauwkeurig en objectief beoordeelt of een rit veilig kan worden uitgevoerd en hierover contact houdt met de leidinggevende.

In de regelgeving zijn verboden opgenomen voor het werken op steigers in de buitenlucht, het uitvoeren van hijswerkzaamheden zoals laden en lossen van ondergrondse containers, het werken op daken, het gebruiken van rolsteigers en ladders in de buitenlucht. Door het geven van voorlichting over werkinstructies weten werknemers waar zij aan toe zijn én kunnen zij de werkgever aanspreken op gemaakte afspraken, zodat de veiligheid op locaties en onderweg niet in het gedrang komt.

Extreme zomerse situaties

Extreme temperaturen liggen boven de 30 graden Celsius. De voorlichting over de risico's van warmtebelasting bestaat uit:

- de gevaren en de risico's van werken in de zon en bij hoge zonkracht en temperaturen: huidkanker en andere huidziekten, bevangen door hitte (zonnesteek) en/of (overmatig) vochtverlies
- herkenning van de symptomen van een te grote hittebelasting zoals een zonnesteek, hittesthock ofwel hitteberoerte, en hittestress
- de mogelijke maatregelen zoals het dragen van een zonnepet met nekbescherming, het drinken van voldoende water, het vermijden van fel zonlicht tijdens het middaguur tussen 12.00 en 15.00 uur en tijdens die uren in elk geval de huid zoveel mogelijk bedekt houden, het belang van het gebruik van zonnebrand, het opzoeken van schaduw of koele ruimte, en het aanpassen van het werkrooster
- de hulp die collega's elkaar kunnen geven om de gevaren van hittebelasting te vermijden en als iemand risico loopt
- extra (individuele, persoonspecifieke) maatregelen:
 - voor de risicogroepen zoals mensen met een minder goede of slechte algemene conditie, zwangere vrouwen, mensen met een gevoelige huid, mensen met verstoring van de zweetfunctie of mensen met overgewicht

- bij bepaalde aandoeningen en ziekten zoals suikerziekte of een hart-, nier- of longaandoening
- personen die bepaalde medicatie gebruiken, zoals:
 - medicijnen tegen hoge bloeddruk
 - diuretica; plastabletten kunnen op warme dagen te veel vocht afdrijven
 - middelen tegen allergie (anticholinergica); deze remmen het zweten
 - middelen die de psyche beïnvloeden; deze verstoren de interne regeling van de lichaamstemperatuur
- bij diarree en overgeven; zorg voor voldoende water, alcoholvrije drankjes en soep om het vochtgehalte op peil te houden
- de incidenten die zich hebben voorgedaan of zich kunnen voordoen

Beoogd effect

Door bewustwording, kennisvergroting en herhaling van de boodschap worden de gevaren van het werken onder extreme weersomstandigheden verminderd. Deze voorlichting is een wettelijke verplichting.

Meer informatie

- Nederlandse Arbeidsinspectie, Basisinspectiemodule Arbozorg: VOeT (Voorlichting, Onderricht en Toezicht) ^[2] 2015

Wet- en regelgeving

- Artikel 8 Arbowet inzake Voorlichting en onderricht
- Artikel 11 Arbowet inzake Algemene verplichtingen van de werknemers

Source URL: <https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/maatregel/voorlichten-over-werken-tijdens-zomerweer>

Links

[1] <https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/tags/voorlichting>

[2] <https://www.nlarbeidsinspectie.nl/publicaties/richtlijnen/2015/06/15/bim-arbozorg-voet>